

Verslag van gesprek tussen NederWind / NKPW / Windwiki en EZK (met bijdragen van I&W en RIVM) op 5 oktober 2021

Tijdens een eerste gesprek tussen NederWind / NKPW / Windwiki en EZK in juni jl. is afgesproken dat een vervolgesprek zou plaatsvinden na de uitspraak van de Raad van State inzake het Nevele arrest.

Deze vervolgbespreking was (na vakanties) gepland op 5 oktober jl. en heeft inmiddels plaatsgevonden. Hieronder vinden jullie het verslag daarvan.

--- begin verslag ---

We hebben de bijeenkomst ervaren als een open gesprek.

Aanwezig van onze kant:

Kees Pieters (NederWind)

Fred Jansen (NKPW)

Sylvia van Manen (WindWiki)

Aanwezig van de zijde van de overheid:

Sandor Gaastra (ministerie EZK - directeur-generaal Energie en Klimaat)

Marjon Bosman (programmamanager RES)

Joost van Ree (RIVM),

Eugene Witjes (programmamanager EZK)

Mieke Klooswijk (Infrastructuur en Waterstaat)

Ton Lavrijsen (EZK, Wetgeving en juridische zaken)

De volgende punten zijn besproken:

1. Er wordt geschat dat er tussen 2 en 4 jaar nodig zal zijn voordat er nieuwe landelijke normen zullen zijn. Er was twijfel voelbaar bij de situatie dat lokale overheden zelf kunnen beslissen over normen op voorwaarde van het uitvoeren van een goede MER. EZK denkt na over een landelijke norm, waar gemeenten lokaal van kunnen afwijken, indien de situatie daar aanleiding toe geeft.
2. Bij handhavings- of intrekingsverzoeken moet worden gekeken of er alsnog een aanvulling moet worden gemaakt. Volgens de jurist van EZK zou dat alleen nodig zijn als de bestaande vergunning expliciet uitgaat van de normen in het Activiteitenbesluit en niet als er lokaal eigen normen zijn opgesteld. Volgens ons is dat vrijwel altijd het geval want (bijna) alle vergunningen verwijzen via de achterliggende geluidsrapporten domweg naar het Activiteitenbesluit en blijft het daarbij. Wanneer er al een goede afweging van risico's is gemaakt voor bestaande windparken, dan zou de vergunning rechtsgeldig blijven volgens EZK. Dat werd beoogd met de brief van de staatssecretaris aan de Tweede Kamer n.a.v. de uitspraak van de Raad van State van 30 juni jl. De interpretatie van gemeenten, dat bij bestaande

vergunningen zomaar mag worden doorgebouwd aan windparken, is niet wat EZK bedoelde. EZK gaat kijken wat zij kan doen om de door haar beoogde interpretatie bij de gemeenten te krijgen.

3. De nieuwe normen moeten voldoen aan de eisen van het Nevele arrest. Er bestond verschil van inzicht over die eisen. Wij hebben die geformuleerd als: er moet wetenschappelijk worden aangetoond dat de plannen de leefomstandigheden van omwonenden verbeteren of in ieder geval niet verslechteren. Dat heeft men op de ministeries niet zo gelezen. Wij hebben afgesproken dat we dat gaan opdiepen uit de SMB-richtlijn en aan EZK toesturen. (Sylvia heeft dat inmiddels gedaan). Het wetenschappelijk onderzoek dient grondig te worden uitgevoerd. Wij gaven aan, dat het niet mag gaan zoals nu in Delfzijl, waar men een snelle nieuwe norm lijkt na te streven aan de hand van een rapport van Pondera dat de nodige halve en hele (on)waarheden bevat. In dit verband hebben we gewaarschuwd tegen de invloed van de grote ingenieursbureaus die gewoonlijk de MERs uitvoeren.

4. Verder hebben wij geopperd dat in de tijd tot aan die nieuwe normen enige richtinggevende waardes wel goed zouden zijn, waarbij tot die tijd kan worden terug gevallen op de geadviseerde normen van het RIVM in hun rapport uit 2009. Wij hebben aangevoerd dat we de jaargemiddelde norm Lden/Lnight moeten verlaten en weer terugkeren naar rechtsreeks in dB's meetbare normen zoals overal in West-Europa gebeurt, want

- a. Lden is alleen bedoeld voor monitoring op Europese schaal, en wel om geluidsoverlast te voorkomen. Bij de introductie werd zelfs een uitzondering gemaakt voor niet constante geluidsbronnen.
- b. de WHO (2018) noemt Lden ongeschikt om windturbinegeluid te karakteriseren.
- c. het jaargemiddelde karakter vraagt om manipulatie en leidt daardoor structureel tot tijdelijke overschrijding van de bedoeling van de norm.
- d. in de norm is laagfrequent geluid niet opgenomen.

Wij stellen voor windturbinegeluid net als voor 2011 gelijk te behandelen aan industrielawaai zoals bepaald in de *Handleiding meten en rekenen industrielawaai*. Fred stelde voor om de uitvoering aan de lagere overheden over te laten.

5. Verder was er het verzoek van het RIVM om de review van de RIVM rapporten ook aan hen te laten lezen, zodat ze daar commentaar op kunnen geven. Sylvia zal met haar achterban bespreken of zij hiermee instemmen.

6. EZK hecht waarde aan input van stakeholders in het vervolgproces, waaronder ook kritische organisaties als de onze.

--- einde verslag ---

Met vriendelijke groet,

Kees Pieters

NederWind netwerk
W. www.nederwind.nl
E. kpieters@gmail.com

